

ГАБРИЕЛ ГАРСИЯ МАРКЕС
„ДОЙДОХ САМО ДА СЕ
ОБАДЯ ПО ТЕЛЕФОНА“

Превод от испански: Майя Илиева, 1993

chitanka.info

Един дъждовен пролетен следобед Мария де ла Лус Сервантес пътуваше сама към Барселона с автомобил под наем, който се повреди сред пустинната част на Лос Монегрос^[1]. Беше мексиканка, двајсет и седем годишна, красива и сериозна, допреди няколко години известна вариететна артистка. Бе омъжена за илюзионист и трябваше да се срещне с него същия ден, след посещениято ѝ при роднини в Сарагоса. След цял час безуспешни опити да спре някоя от колите или камионите, които профучаваха стремително в бурята, шофьорът на един очукан автобус се смили над нея. Предупреди, че не отива далече.

— Няма значение — каза Мария. — Трябва ми само телефон.

Наистина искаше само да съобщи на мъжа си, че няма да се прибере преди седем вечерта. Приличаше на мокро врабче, с ученическо палто, със сандали през април, и от изтощение забрави да вземе ключовете от колата. Жената на шофьора имаше вид на полицај, но любезно ѝ подаде кърпа, одеяла и направи място. След като се поизбърса, Мария седна, загърна се с одеялото и опита да запали цигара, но кибритът беше мокър. Съседката ѝ подаде огън и също поиска цигара от малкото, останали сухи. Докато пушеха, Мария се изкуши да се оплаче и гласът ѝ отекна над шума на капките и дрънченето на автобуса. Жената я спря с пръст на устните.

— Те спят — прошепна.

Мария погледна през рамо и видя, че автобусът е пълен с жени с неопределена възраст и обществено положение, които спяха, увити в одеяло като нейното. Заразена от тяхното блаженство, тя се сгуши на седалката и се унесе в ромона на дъжда. Когато се събуди, бе вече нощ и пороят бе преминал в тиха суграшица. Нямаше никаква представа колко време е спала, нито в кой край на света се намират. Жената до нея беше напрегната.

— Къде сме? — попита я Мария.

— Пристигнахме — отговори тя.

Автобусът влезе в покрит с плочи двор на голяма мрачна сграда. Приличаше на стар манастир сред гора от огромни дървета. Пътничките, слабо осветени от единствената лампа в двора, останаха неподвижни, докато жената с полицейския вид не ги накара да слязат с прости заповеди като в начално училище. Всички бяха възрастни и се движеха така плахо в сумрака на двора, че приличаха на сенки от някакъв сън. Мария слезе последна и помисли, че са монахини.

Започна да се съмнява, когато видя няколко жени в униформи. Те ги посрещаха на вратата на автобуса, покриваха ги през глава с одеялата да не се мокрят и ги подреждаха в индианска нишка. Насочваха ги мълчаливо, с резки ритмични побутвания. Мария се сбогува със съседката си и понечи да върне одеялото, но тя ѝ каза да се наметне, докато прекоси двора, и да го предаде на вратата.

— Дали има телефон? — попита я Мария.

— Разбира се — отвърна жената. — Там ще ви покажат.

Поиска от Мария още една цигара и тя ѝ подаде целия мокър пакет. „Ще изсъхнат по пътя“ — каза. Жената махна с ръка за сбогом от стъпалото и почти извика: „Късмет.“ Автобусът потегли и прекъсна думите ѝ.

Мария се затича към входа на сградата. Една надзирателка се опита енергично да я спре с ръка, но се наложи да извика заповеднически: „Стой, казах!“ Мария погледна изпод одеялото и срещна две ледени очи и един категоричен показалец, който ѝ сочеше редицата. Подчини се. В преддверието на сградата се отдели от групата и попита портиера за телефон. Друга надзирателка я върна, като я потупваше по гърба и говореше мило:

— Оттук, хубавице, тук има телефон.

Мария продължи с останалите по мрачен коридор. Накрая влезе в обща спалня, надзирателките оправиха леглата и започнаха да ги разпределят между дошлите. Една жена, различна от другите, се стори на Мария по-човечна и по-високопоставена. Тя мина по редицата, като сравняваше имената в някакъв списък с тези, които пристигналите носеха на картончета върху гърдите. Когато стигна до Мария, се учуди, че не носи отличителен знак.

— Аз дойдох само да се обадя по телефона — каза Мария.

Обясни припряно, че колата ѝ се повредила на шосето, че мъжът ѝ е илюзионист и я чака в Барселона да изпълнят три ангажимента до полунощ. Трябва да го предупреди, че няма да пристигне навреме да го придружи. Сигурно е вече седем часът. Той трябва да излезе от къщи след десет минути и тя се страхува, че ще провали всичко, ако закъснее. Началничката я слушаше с подчертано внимание.

— Как се казваш? — попита тя.

Мария ѝ каза името си с въздишка на облекчение, но жената не го намери в списъка, въпреки че провери няколко пъти. Попита

разтревожено една от надзирателките. Онази не каза нищо и сви рамене.

— Аз дойдох само да се обадя по телефона — повтори Мария.

— Добре, хубавице — отговори началничката, като я водеше към леглото с прекалено показна нежност, за да е искрена, — ако се държиш добре, ще можеш да говориш по телефона с когото си поискаш. Но не сега, а утре.

Тогава нещо щракна в главата на Мария и тя разбра защо жените от автобуса се движат като по дъното на аквариум. Просто бяха натъпкани с успокоителни и този палат на сенките с дебели каменни стени и ледени стълбища бе всъщност клиника за душевноболни. Уплаши се и хукна навън от спалнята, но преди да стигне вратата, една огромна надзирателка я хвана с лапата си и я прикова към земята с ловко движение. Мария се извърна към нея, парализирана от ужас.

— В името на Божията любов — изстена тя. — Кълна се в майка си, че дойдох само да се обадя по телефона.

Достатъчно беше да види лицето ѝ, за да разбере, че няма смисъл да моли това тъпо чудовище. Наричаха я Херкулина заради изключителната сила. Занимаваше се с тежките случаи и две пациентки бяха умрели, удушени от нейните ръце, силни като лапи на полярна мечка, обучена в изкуството да убива по невнимание. Първия път всичко приключи като доказан нещастен случай. Вторият беше пообъркан. Смъмриха Херкулина и я предупредиха, че ще разследват основно следващата ѝ проява. Говореше се, че е заблудена овца от благородническа фамилия с много имена и че е направила съмнителна кариера от неизяснени нещастни случаи в различни лудници в Испания.

Първата нощ се наложи да инжектират на Мария сънотворно, за да заспи. Преди разсъмване се събуди от страстно желание да пуши и се видя със завързани китки и глезени на железните пръчки на леглото. Никой не откликна на виковете ѝ. На сутринта, докато мъжът ѝ в Барселона се чудеше къде е, я намериха припаднала в собствените си секрети и се наложи да я закарат в лечебницата.

Когато дойде на себе си, нямаше представа за времето. Но тогава светът бе море от любов, а до леглото ѝ стоеше огромен старец с лека походка и успокояваща усмивка, който умело ѝ върна желанието за живот. Беше директорът на санаториума.

Преди да промълви нещо друго, дори преди да поздрави, Мария му поиска цигара. Той ѝ я подаде запалена и ѝ подари почти пълен пакет. Мария не сдържа хлипането си.

— Използвайте и плачете колкото искате — каза лекарят с приспивен глас. — Няма по-добро лекарство от сълзите.

Мария се довери без свян, както не бе го правила никога пред случайните мъже в досадните минути след любовта. Лекарят я слушаше, галеше косите ѝ, наместваше възглавницата, за да диша по-леко, водеше я из лабиринтите на колебанията ѝ с вещина и обич, непознати за нея дотогава. За първи път в живота си почувства чудото да бъде разбрана от мъж, който я слуша увлечено, без да очаква в замяна да легне с нея. След един дълъг час, напълно разкрила душата си, тя помоли за разрешение да се обади на мъжа си.

Лекарят се изправи с цялото величие на ранга си. „Не още, царице моя — отговори, като я потупа по бузата с нежност, каквато не бе усещала преди. — Всяко нещо с времето си.“ От прага я благослови като епископ и изчезна завинаги.

— Вярвай ми — ѝ каза.

Същия следобед Мария беше записана в приюта с пореден номер, с повърхностна забележка около неясната ѝ поява и със съмнения за самоличността ѝ. В полето се появи заключение, написано със замах от директора: превъзбудена.

Както Мария бе предположила, мъжът ѝ излезе от скромното жилище в квартала Орта с половин час закъснение, за да изпълни трите ангажмента. Тя не бе дошла навреме за първи път през почти двугодишния им добре балансиран свободен брак и той го отдаде на ужасния дъжд, излял се над провинцията в края на седмицата. Преди да тръгне, остави на вратата бележка с графика за вечерта.

На първото тържество с децата, маскирани като кенгура, се отказа от коронния номер с невидимите риби, защото не можеше да го направи без нейна помощ. Второто място бе домът на една старица на деветдесет и три години в инвалидна количка, която надутото се хвалеше, че всеки от последните си трийсет рождени дни е прекарала с различен илюзионист. Твърде разстроен от закъснението на Мария, той не можа да се съсредоточи дори в най-простите фокуси. Постоянният ангажимент в програмата на едно кафене на булевард Лас Рамблас бе третият за вечерта. Там игра без вдъхновение пред група френски

туристи, а те не вярваха на очите си, защото не вярваха в магии. След всяко изпълнение звънеше вкъщи и безнадеждно чакаше Мария да вдигне слушалката. Последния път не можа да потисне предчувствието си, че се е случило нещо лошо.

На връщане с камионетката, пригодена за улични представления, видя отблясъците на пролетта в палмите по Пасео Де Грасия и се ужаси от зловещата мисъл за град без Мария. Последната му надежда угасна, когато завари своята бележка на вратата. От притеснение забрави да нахрани котката.

Едва сега, когато пиша тези редове, си давам сметка, че никога не съм знаел истинското му име, защото в Барселона всички го познаваха с артистичния псевдоним Сатурно Магьосника. Имаше странен характер и бе отчайващо непохватен в постъпките си, но Мария притежаваше усет и привлекателност, достатъчни за двамата. Тя го водеше за ръка из това общество на необясними отношения, където никому не би хрумнало да звъни по телефона след полунощ и да пита за жена си. Сигурно го бе сторил още с пристигането и не искаше да си спомня за това. Тази вечер си позволи да се обади в Сарагоса. Една задрямала бабичка спокойно му отговори, че Мария отпътувала, след като обядвали. Заспа едва на разсъмване само за час. В сън като тиня видя Мария в булчинска рокля на окървавени парцали и се събуди с ужасната увереност, че отново го е оставила сам, в огромния свят, без нея, този път завинаги.

През последните пет години го бе правила три пъти с трима различни мъже, включително с него. Напусна го в град Мексико, на шестия месец, след като се бяха запознали и агонизираха от щастие и луда любов в една слугинска стаичка в квартал Ансурес. Една сутрин Мария не се прибра след нощ на недоказани прегрешения. Остави всичките си вещи, дори венчалния пръстен от предишния си брак, и писмо, в което казваше, че не може да понесе мъките на тази безразсъдна любов. Сатурно помисли, че се е върнала при първия си мъж — съученик от гимназията, за когото се омъжила тайно, защото била непълнолетна, и когото напуснала след две години без любов заради друго. Не позна. Беше отишла при родителите си и Сатурно отиде да я прибере оттам, готов на всичко. Започна да я моли, не постави никакви условия, обеща много повече, отколкото бе готов да изпълни, но се сблъска с непреодолимата ѝ решителност. „Има кратка

любов и дълга любов — каза му тя и завърши безмилостно: — Тази беше кратка.“ Той се предаде пред нейната безсърдечност. Но сутринта на Все светии се върна в самотната си стая и след почти едногодишна забрава я завари заспала на дивана в хола с венец от портокалови цветчета и дълго тюлено було на младоженка.

Мария му разказа истината. Новият ѝ годеник, вдовец, без деца, с уреден живот и изпълнен с желание да се ожени завинаги според католическата вяра, я оставил да го чака в булчинска рокля пред олтара. Родителите ѝ решили да празнуват въпреки всичко. И тя участвала. Танцувала, пяла с музикантите, пийнала доста и разкъсвана от закъснели угризения, тръгнала посред нощ да търси Сатурно.

Не го заварила вкъщи, но намерила ключовете в саксията в коридора, където ги слагали обикновено. Сега тя се предаде без никакви условия. „Този път докога?“ — попита я той. Тя му отговори със стих от Винисиус де Мораес: „Любовта е вечна, докато е жива.“ Две години по-късно продължаваше да е вечна.

Изглежда, Мария узряваше. Отказа се от мечтата да става актриса и се посвети на мъжа си — и в работата, и в леглото. В края на предишната година бяха ходили в Парпинян на конгрес на илюзионистите и на връщане минаха през Барселона. Толкова им хареса, че останаха осем месеца, чувстваха се чудесно и си купиха апартамент в типичния каталунски квартал Орта, много шумен, без портиер, но с предостатъчно място за пет деца. Това неземно щастие продължи до съботата, когато тя нае кола да отиде при роднините си в Сарагоса и обеща да се върне в понеделник вечерта в седем. До четвъртък сутринта не бе дала признаци на живот.

Следващия понеделник се обадиха по телефона от компанията, застраховала наетия автомобил, и попитаха за Мария. „Не зная нищо — каза Сатурно. — Търсете я в Сарагоса.“ Затвори. Седмица по-късно дойде цивилен полицаи и съобщи, че са намерили колата напълно ограбена при една отбивка близо до Кадис, на деветстотин километра от мястото, където Мария я бе оставила. Агентът се интересуваше дали тя може да каже нещо повече за кражбата. Сатурно тъкмо хранеше котката, едва го погледна и направо му каза да не си губят времето, защото жена му избягала от къщи неизвестно с кого и къде. Говореше така сериозно, че агентът се почувства неудобно и поиска извинение за въпросите. Случаят бе приключен.

Съмнението, че Мария може да си отиде за втори път, се загнезди у Сатурно на Цветница в Кадакес, където Роса Регас ги бе поканила на яхтата си. Бяхме в „Маритим“, претъпкания мръсен бар на la gauche divine^[2] в залеза на франкизма, около една от онези железни маси с железни столове, където едва се побираха шестима, а седяхме двама. Мария запуши втория пакет цигари за деня и остана без кибрит. Мършава мъжка космата ръка с бронзова римска гривна се провря през тълпата на масата и ѝ подаде огън. Тя благодари, без да погледне на кого, но Сатурно Магъосника го видя. Беше юноша, кокалест, голобрад, смъртноблед, с черна коса на опашка до кръста. Витрините на бара едва издържаха урагана на северния пролетен вятър, а той носеше груба памучна блуза и цървули.

Срещнаха го отново чак в края на есента в една кръчма в Ла Барселона, където сервираха морски специалитети. Беше със същите дрехи от грубо платно и с дълга плитка вместо опашка. Поздрави ги като стари приятели, а начинът, по който се целунаха с Мария, събуди подозрението на Сатурно, че се виждат тайно. Няколко дни по-късно случайно намери ново име и телефонен номер, написани от Мария в домашния указател, и с безмилостната прозорливост на ревнивец отгатна техния собственик. Проучването за нахалника окончателно го срази: двама и две годишен, единствен син на богати родители, декоратор на модни витрини, със слава на бисексуален лигльо и утвърден наемен утешител на омъжени жени. Овладея се до вечерта, в която Мария не се прибра. Тогава започна да му звъни по телефона всеки ден, отначало на два-три часа от шест сутринта до следващата сутрин, а после всеки път, когато имаше телефон подръка. Никой не отговаряше и това увеличаваше мъките му.

На четвъртия ден вдигна андалуската, която чистеше къщата. „Господарят не е тук“ — каза тя с вбесяващо безразличие. Сатурно не се сдържа и попита там ли е госпожица Мария.

— Тук не живее никаква Мария — отговори жената. — Господарят не е женен.

— Зная — подметна той. — Не живее, но ходи понякога, нали? Жената се ядоса.

— Но кой идиот се обажда?

Сатурно затвори. Прие отрицанието на жената като ново доказателство за това, което за него не бе подозрение, а жестока

истина. Изгуби контрол над себе си. Следващите дни звъня по азбучен ред на всички познати в Барселона. Не научи нищо ново и всеки разговор го правеше по-нещастен, защото ревнивите му бълнувания бяха известни сред заклетите бохеми от *la gauche divine* и те отговаряха с шеги, които само разгаряха страданието му. Чак тогава разбра, че е сам в този красив, призрачен и недостъпен град, където никога нямаше да бъде щастлив. На сутринта нахрани котката, хвана се за сърцето да не умре и твърдо реши да забрави Мария.

Минаха два месеца, а Мария още не беше свикнала с живота в санаториума. Хапваше от затворническия порцион колкото да не умре от глад, с приборите, закачени с верига за грубата маса, и с поглед, впит в портрета на генерал Франсиско Франко, който председателстваше злоещата средновековна трапезария. В началото се съпротивляваше срещу тъпото еднообразие на каноническите часове за утрenna, обедна, вечерня и другите църковни служби през по-голямата част от времето. Отказваше да играе на топка във вътрешния двор и да работи в ателието за изкуствени цветя, където група затворнички се трудеха с безумно старание. През третата седмица започна постепенно да се приобщава към живота в манастира. В края на краищата, казваха лекарите, всички започват така и рано или късно влизат в колектива.

Първите дни една надзирателка ѝ продаваше цигари на баснословни цени, но липсата им отново започна да я тормози, щом се свършиха малкото ѝ пари. Залъгваше се с цигари от вестникарска хартия, които някои затворнички свиваха от фасовете, изхвърлени на боклука, защото страстта към цигарите бе станала толкова голяма, колкото желанието ѝ да се обади по телефона. По-късно започна да прави изкуствени цветя и спечелените дребни песети ѝ донесоха кратко облекчение.

Най-тежка беше самотата на нощите. Много затворнички оставаха будни като нея в мрака, но не смееха да мръднат, защото нощната надзирателка бдеше зад вратата, заключена с верига и катинар. Една нощ Мария прошепна отчаяно към леглото на съседката си:

— Къде сме?

Тъжният и ясен глас на жената отвърна:

— На дъното на ада.

— Казват, че тази земя е на маврите — отекна един по-далечен глас в тишината на спалнята. — Сигурно е вярно, защото през лятото, когато има луна, се чува как кучетата лаят към морето.

Веригата издрънча в халките като котва на галеон и вратата се отвори. Жената-цербер, единственото същество, което изглеждаше живо във внезапно настъпилата тишина, започна да се разхожда от единия до другия край на помещението. Мария се уплаши, само тя знаеше защо.

Още първата седмица в санаториума нощната надзирателка без заобикалки я покани да спи с нея в служебната стаичка. Отначало ѝ предложи обикновена сделка: размяна на любов срещу цигари, шоколад или какво да е друго. „Ще имаш всичко — молеше треперееща тя. — Ще бъдеш царица.“ Мария отказа и надзирателката смени подхода. Пъхаше ѝ любовни бележки под възглавницата, в джобовете на халата, на най-неочаквани места. Бяха послания със сърцераздирателна настойчивост, способна да трогне и камък. Мина повече от месец и тя изглеждаше примирена с поражението, когато стана инцидентът в спалнята.

Надзирателката се убеди, че всички затворнички спят, приближи до леглото на Мария и зашепна нежно в ухото ѝ всякакви неприлични думички, като целуваше лицето, вцепенената от ужас шия, замръзналите ръце, изтощените бедра. Накрая реши, че Мария не е парализирана от страх, а от удоволствие, и си позволи да отиде подалеч. Мария я зашлеви с опакото на ръката и я запрати до съседното легло. Надзирателката се изправи бясна сред крясъците на събудените затворнички.

— Курва! — изкрещя. — Ще гнием заедно в тая кочина, докато полудееш по мен.

Лятото дойде без предупреждение в първия понеделник на юни и наложи спешни мерки, защото разгорещените затворнички започнаха да свалят етаминовите си роби. Мария весело гледаше голите болни, преследвани из помещенията от надзирателките, сякаш играеха на сляпа баба. Опита да се предпази от случайните удари в суматохата и неволно се оказа сама в една изоставена канцелария, чийто телефон звънеше непрекъснато с умоляващ тон. Мария се обади, без да мисли, и чу далечен подигравателен глас, който се забавляваше да имитира телефонната служба за точно време.

— Ще бъде четирийсет и пет часът, деветдесет и две минути и сто и седемдесет секунди.

— Педераст — каза Мария.

Затвори развеселена. Вече излизаше, когато си даде сметка, че изпуска невероятна възможност.

Набра шестте цифри с такова напрежение и бързина, че не беше сигурна дали не е сбъркала номера на дома си. Почака с разтуптяно сърце, чу познатия жадуван и тъжен сигнал, веднъж, два пъти, три пъти, и накрая гласа на мъжа на нейния живот в къщата без нея.

— Ало?

Трябваше да изчака да преглътне сълзите си и топката в гърлото.

— Зайо, скъпи — въздъхна.

Сълзите я задушиха. На другия край на линията за миг настъпи тиха паника и гласът, нажежен от ревност, изплю:

— Курва!

И сухо прекъсна.

Същата вечер в пристъп на ярост Мария откачи в столовата портрета на генералисимуса, захвърли го с все сила във витража на градината и се строполи, обляна в кръв. После ожесточено се нахвърли върху надзирателките, безсилни да я спрат, докато не забележа Херкулина да я гледа с кръстосани ръце, изпълнила отворената врата.

Предаде се. Въпреки това я замъкнаха в отделението за буйни луди, зашemetиха я с маркуч с ледена вода и инжектираха терпентин в краката ѝ. Скована от предизвиканото възпаление, Мария разбра, че е готова на всичко, за да избяга от този ад. Следващата седмица, когато я върнаха в общата спалня, тя се повдигна на пръсти и почука на килията на нощната надзирателка.

Цената, която Мария поиска предварително, бе да изпрати бележка на мъжа си. Надзирателката прие, при условие че бъде запазена тайна. И я посочи безпощадно с пръст.

— Ако някога се разбере, ще умреш.

Следващата събота Сатурно Магьосника отиде в санаториума за луди с цирковата камионетка, готова да приветства завръщането на Мария. Директорът го прие лично в кабинета си, чист и подреден като военен кораб, и разчувстван разказа за положението на жена му. Никой не знаел откъде, кога и как се е появила, защото първото сведение за нея била всъщност официалната регистрация, която той продиктувал

при приемането ѝ. Проучването, направено още същия ден, не дало резултати. Ала директорът беше най-заинтригуван как Сатурно е разбрал къде се намира жена му. Сатурно прикри надзирателката.

— Съобщиха ми от застрахователната компания — каза.

Директорът кимна успокоен. „Чудя им се на тези от застраховките как узнават всичко“ — каза той. Разгледа отново досието върху отшелническото си бюро и завърши:

— Сигурно е единствено тежкото ѝ състояние.

Съгласи се да разреши посещение със съответните предпазни мерки, ако Сатурно Магьосника обещае за доброто на жена си да спазва поведението, което му бъде препоръчано. Особено в отношението му към нея, за да избегнат пристъпите на бяс, които били все по-чести и по-опасни.

— Чудно — каза Сатурно. — Винаги е била властна, но се владееше отлично.

Лекарят направи жест на познавач. „Има състояния, скрити в продължение на години, но някой ден се проявяват — каза. — Все пак е цяло щастие, че е попаднала тук, защото сме добри специалисти, когато има нужда от твърда ръка.“ Накрая му обърна внимание върху странната мания на Мария за телефона.

— Не ѝ обръщайте внимание — каза.

— Бъдете спокоен, докторе — отговори Сатурно весело. — Аз съм спец.

Залата за посещения, нещо средно между затвор и изповедалня, бе всъщност старата приемна на манастира. Влизането на Сатурно не предизвика бурен възторг, както двамата може би очакваха. Мария стоеше права в средата на салона до масичка с два стола и с ваза без цветя. Личеше, че се готви да заминава, облечена в окаяното си червено палто и с мръсни обувки, подхвърлени ѝ от съжаление. В единия ъгъл, почти невидима, стоеше Херкулина със скръстени ръце. Мария не помръдна, когато видя съпруга си да влиза, а по нарязаното от стъклата лице не мина и сянка от вълнение. Целунаха се разсеяно по бузите.

— Как си? — попита той.

— Щастлива, че най-после дойде, зайче — каза тя. — Тук щях да умра.

Нямаше време да седнат. Задавена от сълзи, Мария му заразказва за ужасите в манастира, за жестокостта на надзирателките, за кучешката храна, за безкрайните нощи, които прекарваше, ококорена от страх.

— Не знам колко дни съм тук или месеци, или години, знам само, че всеки ден беше по-лош от предишния — каза тя и въздъхна дълбоко. — Струва ми се, никога вече няма да бъда същата.

— Сега всичко мина — отговори той, като галеше с края на пръстите пресните белези по лицето ѝ. — Ще идвам всяка събота. Дори по-често, ако директорът позволи. Ще видиш, всичко ще се оправя.

Тя впи ужасени очи в неговите. Сатурно прибягна до салонните си номера. С лекомисления тон на големите лъжци сладниково преиначи твърденията на лекаря. „С две думи — завърши той, — още няколко дни, и ще оздравееш напълно.“ Мария разбра истината.

— За Бога, зайче! — каза уплашено. — Само не ми казвай, че и ти ме мислиш за луда!

— Какво говориш! — отвърна той и се опита да се засмее. — Просто е много по-полезно за всички да останеш още някое време тук. Разбира се, при най-добри условия.

— Но нали ти казах, че дойдох само да се обадя по телефона! — изплака Мария.

Той не знаеше как да реагира на страшната натрапчива идея. Погледна Херкулина. Тя се възползва, за да посочи с ръчния си часовник, че е време за сбогуване. Мария забеляза знака, обърна се и видя Херкулина, готова за неизбежната атака. Увисна на шията на мъжа си и закрепя като истинска луда. Той се освободи от нея с цялата любов, на която беше способен, и я остави на милосърдието на Херкулина, която скочи на гърба ѝ. Не ѝ даде време да реагира, хвана я с лявата ръка, прекара другата си желязна ръка около врата и изкрепя на Сатурно Магьосника:

— Изчезвайте!

Сатурно избяга ужасен.

Все пак преглътна уплахата от първото посещение и следващата събота отново отиде в санаториума с котката, облечена като него — фланелка на жълти и червени райета като големия Леотардо, цилиндър и широка мантия, с която изглеждаше като че ще полети. Влезе с

панаирджийската камионетка в двора на манастира и направи великолепно почти тричасово представление, а болните се забавляваха от балконите с нестройни викове и неуместни ръкопляскания. Бяха всички с изключение на Мария, която отказа не само да приеме мъжа си, но дори да го погледне от балкона. Сатурно се почувства смъртно ранен.

— Това е типична реакция — успокой го директорът. — Ще ѝ мине.

Но не мина никога. След като много пъти опита да се срещне пак с Мария, Сатурно направи и невъзможното да ѝ изпрати писмо, но напразно. Четири пъти му го връщаха неразпечатано и без обяснения. Сатурно се отказа, но продължи да оставя на портиера на болницата пакети с цигари, без дори да знае дали ги предават на Мария, докато действителността го погълна.

Повече не се чу за него, освен че се оженил и се върнал в страната си. Преди да тръгне от Барселона, остави котката полумъртва от глад на една случайна любовница, която обеща също да носи цигари на Мария. Но и тя изчезна. Роса Регас си спомни, че я срещнала в „Корте Инглес“^[3] преди около дванайсет години, в оранжевата роба на някаква източна секта и в напреднала бременност. Разказала ѝ, че носила цигари на Мария винаги когато можела, правила ѝ някои услуги, докато веднъж заварила само развалините на болницата, разрушена като лош спомен от онези тъжни времена. Последния път, когато я видяла, Мария ѝ се сторила нормална, малко напълняла и доволна от спокойствието в манастира. Същия ден ѝ занесла и котката, защото парите, които Сатурно оставил за храна, били свършили.

Април 1978

[1] Област в Испания, пров. Сарагоса. — Б.пр. ↑

[2] Божествената левица (фр.). — Б.пр. ↑

[3] Верига известни магазини в Испания. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.